

Toetreding Curaçao tot het Overgangsakkoord

Bestuursakkoord houdende de toetreding van Curaçao tot het overgangsakkoord en houdende nadere afspraken over de inwerkingtreding van de nieuwe staatkundige verhoudingen binnen het Koninkrijk der Nederlanden naar aanleiding van de besluiten van de Eilandsraad van Curaçao d.d. 6 juli 2007 tot instemming met de Slotverklaring van 2 november 2006 .

De delegaties van:

- Nederland;
- het Land Nederlandse Antillen;
- het eilandgebied Curaçao;

overwegende:

- dat in het hoofdlijnenakkoord van 22 oktober 2005 is afgesproken dat het land Nederlandse Antillen zal ophouden te bestaan;
- dat tijdens de Start-Ronde Tafel Conferentie van 26 november 2005 afspraken zijn gemaakt over het beoogde eindperspectief voor de nieuwe staatkundige structuur;
- dat Nederland en de eilandgebieden Bonaire, Sint Eustatius en Saba tijdens de miniconferentie op 10 en 11 oktober 2006 afspraken hebben gemaakt over de positie van de eilandgebieden Bonaire, Saba en Sint Eustatius als openbaar lichaam;
- dat de regering van Nederland, de regering van de Nederlandse Antillen, de bestuurscolleges van Curaçao en Sint Maarten tijdens een bestuurlijk overleg op 2 november 2006 afspraken hebben gemaakt over de positie van Curaçao en Sint Maarten als Land binnen het Koninkrijk, en over de criteria waaraan de constituties, wetgeving en het overheidsapparaat van de nieuwe entiteiten binnen het Koninkrijk moeten voldoen;
- dat de afspraken gemaakt tijdens het bestuurlijk overleg op 2 november 2006 in ruime meerderheid zijn gesteund door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de Staten van de Nederlandse Antillen en de eilandsraad van Sint Maarten;
- dat de regering van Nederland, de regering van de Nederlandse Antillen en de bestuurscolleges van Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba tijdens de bestuurlijke conferentie van 12 februari 2007 te Philipsburg, Sint Maarten in een overgangsakkoord (hierna "overgangsakkoord") afspraken hebben gemaakt over:
  - de invulling van het proces tot de inwerkingtreding van de staatkundige veranderingen;
  - de wijze waarop het proces zal worden aangestuurd;
  - de Sociaal Economische Initiatieven;

- de schuldsanering;
  - een aantal maatregelen dat op korte termijn zal worden genomen ter ondersteuning van het Land Nederlandse Antillen, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba;
- dat de eilandsraad van Curaçao bij besluiten van 6 juli 2007 respectievelijk de afspraken van het bestuurlijk overleg van 2 november 2006 heeft bekrachtigd en een zestal punten heeft aangewezen ter nadere bespreking met de partners in het Koninkrijk;
  - dat sinds het Overgangsakkoord in de projectgroepen de invulling van de gemaakte afspraken tussen partijen is besproken en dat het voor de voortgang van het proces wenselijk is dat voortgegaan wordt met de resultaten van deze besprekingen, dat zulks evenwel de behandeling van de eerder bedoelde door de Eilandsraad van Curaçao aangewezen aandachtspunten niet in de weg zal staan;
  - dat het Nederlandse kabinet in de Voorjaarsnota 2007 vooruitlopend op de feitelijke start van de schuldsanering een totaalbedrag van € 2,2 miljard (ruim ANG 5 miljard) heeft gereserveerd voor overname van de schulden en de betalingsachterstanden, inclusief de herfinanciering en rentelasten van de te saneren schuld;
  - dat de middelen voor de schuldsanering beschikbaar komen op het moment dat aan de financiële voorwaarden uit de Slotverklaring van 2 november 2006 en het Overgangsakkoord van 12 februari 2007 is voldaan met inbegrip van een conform de Implementatieplannen Financieel beheer opgestelde en door de toezichthouder van een positief advies voorziene begroting 2008;

hebben tijdens de bestuurlijke conferentie op 28 augustus 2007 te Willemstad, Curaçao, de navolgende nadere afspraken gemaakt over:

HET PROCES TOT DE INWERKINGTREDING VAN DE STAATKUNDIGE VERANDERINGEN

1. Gestreefd wordt om vóór Koninkrijksdag, 15 december 2008, de voor de staatkundige veranderingen noodzakelijke wet- en regelgeving vast te stellen en te implementeren, alsmede de maatregelen, zoals die in de onder de overwegingen genoemde akkoorden, verklaringen en besluiten zijn vastgelegd, uit te voeren, zodat de nieuwe status voor Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba per eerder genoemde datum in kan gaan.
2. Curaçao sluit zich aan bij het Overgangsakkoord van 12 februari 2007 en de daaraan gehechte stappenplannen 'Land Nederlandse Antillen, Nederland, Sint Maarten', en 'Land Nederlandse Antillen, Bonaire, Sint Eustatius en Saba', alsmede de

bijbehorende toelichtingen, die de uitgangspunten vormen voor de inrichting van het proces van staatkundige veranderingen, alsook bij de verdere verfijning van de stappenplannen, mede aan de hand van het draaiboek van Curaçao voor de realisatie van de status van Land.

3. Een ordentelijke ontmanteling van het Land Nederlandse Antillen is van groot belang. Het door het Land Nederlandse Antillen op te stellen stappenplan voor de ontmanteling van het Land zal in overleg tussen de regering van het Land Nederlandse Antillen, de regering van Nederland en de bestuurscolleges van Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba moeten worden besproken.

AANSTURING VAN HET PROCES

4. Curaçao sluit zich aan bij de politieke stuurgroep, die voor de gezamenlijke regie op de processen van de staatkundige veranderingen is ingesteld. De gedeputeerde voor Constitutionele Zaken van Curaçao en diens plaatsvervanger zullen deel uitmaken van de politieke stuurgroep.
5. Curaçao zal participeren in de ambtelijke regiegroep, die verantwoordelijk is voor de voorbereiding van de politieke besluitvorming, de vertaling van de politieke besluitvorming naar de uitvoering en de rapportage aan de politieke stuurgroep. Curaçao zal de regiegroep over de voortgang op genoemde gebieden informeren.
6. Curaçao onderschrijft de nadere uitwerking van de organisatie van de regie en van de uitvoering, zoals beschreven in de toelichting bij het stappenplan Nederlandse Antillen, Sint Maarten en Nederland.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

7.
  - a. Ten behoeve van de uitwerking van de afspraken gemaakt op 2 november 2006 zijn de projectgroep Financiën en de projectgroep Rechtspleging, Rechtshandhaving en Constitutionele Zaken ingesteld. Curaçao zal deelnemen aan de projectgroepen en onderschrijft de werkplannen van de projectgroepen.
  - b. Het besluit van de eilandsraad van Curaçao van 6 juli 2007, nr. 2007/31313 zal worden betrokken bij de werkzaamheden van de projectgroepen die deskundigen kunnen inschakelen om over de in het besluit genoemde onderwerpen te adviseren, in ieder geval voor de onder c en f genoemde punten.

HET SOCIAAL ECONOMISCH INITIATIEF

8. Nederland stemt er mee in dat – vooruitlopend op de besluitvorming inzake het Sociaal Economisch Initiatief – met ingang van 1 september 2007 de nog niet

bestede USONA-middelen van het samenwerkingsprogramma 2005 – 2007 beschikbaar voor Curaçao in overleg met het eilandgebied Curaçao ingezet kunnen worden voor projecten in het kader van het Sociaal Economisch Initiatief van Curaçao.

9. Het Sociaal Economisch Initiatief voor Curaçao 2008 – 2010 zal na vaststelling door de Eilandsraad door het Bestuurscollege van Curaçao uiterlijk in november 2007 ter goedkeuring worden aangeboden aan de Rijksministerraad.
10. In het Sociaal Economische Initiatief Curaçao zullen concrete beleidsmaatregelen worden opgenomen die gericht zijn op het gezond maken van de overheidsfinanciën, een noodzakelijke hervorming van de economische structuur en de reorganisatie van het overheidsapparaat. Investeringsimpulsen en een sociaal vangnet zullen eveneens een onderdeel vormen van het Sociaal Economisch Initiatief. Ter ondersteuning van de uitvoering van het Sociaal Economisch Initiatief zal Nederland aan Curaçao in totaal ANG 60,5 miljoen beschikbaar stellen.
11. Het Sociaal Economisch Initiatief voor Curaçao wordt vóór 1 december 2007 vastgelegd in een onderlinge regeling ex. art. 38.1 Statuut.

MAATREGELEN KORTE TERMIJN

Teneinde bij te dragen aan de realisering van een gezonde startpositie en om Curaçao in staat te stellen een aantal urgente problemen op te lossen zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning door Nederland.

Schuldsanering

13. In de AMvRB waarbij de toezichthouder voor de transitieperiode wordt ingesteld zal in de considerans en de toelichting de verplichting tot schuldovername door Nederland worden opgenomen en uitgewerkt, die een integraal onderdeel vormen van de AMvRB.
14. Teneinde het Land financieel te ondersteunen zal Nederland, onder de bij het onderdeel I-5 van de slotverklaring van 2 november 2006 overeengekomen voorwaarden en op het moment dat de toezichthouder in functie is, starten met de gefaseerde overname als bedoeld in de slotverklaring van een gedeelte van de geconsolideerde schuld van het Land. Het gaat hierbij om schulden van Curaçao aan het Land, waarvoor het Land de schuldendiensten bij het Eilandgebied Curaçao in rekening brengt.
  - a. Hiertoe zal Nederland voor een bedrag van maximaal ANG 639,4 miljoen gefaseerd de leningen saneren die door het Land ten behoeve van Curaçao zijn aangegaan.
  - b. Ambtelijk zullen Nederland en de Nederlandse Antillen vóór 1 oktober 2007

afspraken maken over de verificatie van de te saneren schuldtitels van het Land.

- c. Terzake van deze schulden zal het Land met onmiddellijke ingang geen verrekeningen, met o.m. belastingafdrachten, meer plegen.
  - d. Terzake de consequenties van het onder c genoemde zullen het Land en Curaçao nadere afspraken maken.
15. Van het aan Curaçao toe te rekenen deel van het nog te verdelen gedeelte van de schuld van het Land zal Nederland de schuldendiensten betalen op het moment dat aan de voorwaarden genoemd in de slotverklaring onder I-5 is voldaan en op het moment dat de toezichthouder in functie is. Daadwerkelijke overname van deze schuldendiensten zal pas plaats vinden op het moment dat de schulden van het Land definitief zijn verdeeld over de vijf eilandgebieden.

Betalingsachterstanden en schuldendiensten

16. Nederland zal beginnen met de overname van de betalingsachterstanden van Curaçao op het moment dat de Algemene Maatregel van Rijksbestuur voor het financiële toezicht is vastgesteld, en de toezichthouder is gestart is met zijn werkzaamheden.
- a. Met betalingsachterstanden worden de openstaande rekeningen aan crediteuren bedoeld, waarvoor geen leningen door het Land ten behoeve van Curaçao zijn aangegaan.
  - b. Uitgangspunt voor het bepalen van de betalingsachterstanden is de crediteurenpositie per 31 december 2005, zoals vastgesteld in de rapportage financieel beheer van de werkgroep Algemeen Financiële Positie.
  - c. Het betreft een bedrag van maximaal ANG 148,9 miljoen.
  - d. Nederland zal vóór 1 oktober 2007 aangeven op welke wijze Curaçao haar rekeningen van de betalingsachterstanden kan indienen.
17. Nederland zal beginnen met de overname van de betalingsachterstanden van het Land conform de afspraken in de Slotverklaring onder I 5c.
- a. Met betalingsachterstanden worden de openstaande rekeningen aan crediteuren bedoeld, waarvoor geen leningen door het Land ten behoeve van de eilanden zijn aangegaan.
  - b. Uitgangspunt voor het bepalen van de betalingsachterstanden is de crediteurenpositie per 31 december 2005, zoals vastgesteld in de rapportage financieel beheer van de werkgroep Algemeen Financiële Positie.
  - c. Het aandeel van het Land in het in de Slotverklaring genoemde bedrag van maximaal ANG 483,5 miljoen bedraagt maximaal ANG 151,4 miljoen.
  - d. Nederland zal vóór 1 oktober 2007 aangeven op welke wijze het Land zijn rekeningen van de betalingsachterstanden kan indienen.
  - e. Nederland zal de belangrijkste crediteuren schriftelijk informeren over deze afspraken.

18. Nederland zal de schuldendiensten overnemen van het eilandgebied Curaçao tot de rentelastnorm op het moment dat voldaan is aan de afspraken onder I-5 uit het slotverklaring, de omvang van de schuld definitief is vastgesteld en de toezichthouder in functie is.
- a. Uitgangspunt voor het bepalen van de uiteindelijke schuldpositie is de rapportage financieel beheer van de werkgroep Algemene Financiële Positie. Het gaat hierbij om de stand per 31 december 2005 door de werkgroep voorlopig becijferd op ANG 1.669,4 miljoen.
  - b. Ambtelijk zullen Nederland en de Nederlandse Antillen voor 1 oktober 2007 afspraken maken over de verificatie van de te saneren schuldtitels van het eilandgebied Curaçao.
19. De ijkdatum voor de schuldsanering is vastgelegd in de slotverklaring op 31 december 2005. De volgende leningen worden in de berekening van de schuldsanering betrokken:
- a. Leningen ter herfinanciering van de schuldpositie per 31 december 2005.
  - b. Leningen ter financiering van de rentelasten van de schuldposities per 31 december 2005.

Ondersteuning op korte termijn

20. Nederland zal in aanvulling op de reeds beschikbaar gestelde samenwerkingsmiddelen ANG 2,1 miljoen beschikbaar stellen teneinde ondersteuning te bieden aan de oplossing van een aantal urgente problemen waarmee Curaçao wordt geconfronteerd. Nederland en Curaçao zullen nadere afspraken maken over de besteding van deze middelen. De projecten zullen worden gefinancierd via USONA en zullen vóór 1 januari 2008 worden gestart.

Aldus overeengekomen op 28 augustus 2007 te Willemstad, Curaçao,

namens Nederland,

namens
de Nederlandse Antillen,

namens Curaçao,

[getekend]

[getekend]

[getekend]

mw. A.Th.B. Bijleveld-Schouten

mw. E.S. de Jongh-Elhage

Z.A.M. Jesus-Leito